

מסורת הש"ס

(א) בית מדרש... (ב) בית מדרש... (ג) בית מדרש... (ד) בית מדרש... (ה) בית מדרש... (ו) בית מדרש... (ז) בית מדרש... (ח) בית מדרש... (ט) בית מדרש... (י) בית מדרש...

הנהגות הב"ח

(א) נבי רבה אמר חלקו לא... (ב) נבי רבה אמר חלקו לא... (ג) נבי רבה אמר חלקו לא... (ד) נבי רבה אמר חלקו לא... (ה) נבי רבה אמר חלקו לא... (ו) נבי רבה אמר חלקו לא... (ז) נבי רבה אמר חלקו לא... (ח) נבי רבה אמר חלקו לא... (ט) נבי רבה אמר חלקו לא... (י) נבי רבה אמר חלקו לא...

לענין רש"י

אור"ש (אמ"ש). בטעות.

מוסף רש"י

כן שחלק... (א) בית מדרש... (ב) בית מדרש... (ג) בית מדרש... (ד) בית מדרש... (ה) בית מדרש... (ו) בית מדרש... (ז) בית מדרש... (ח) בית מדרש... (ט) בית מדרש... (י) בית מדרש... (יא) בית מדרש... (יב) בית מדרש... (יג) בית מדרש... (יד) בית מדרש... (טו) בית מדרש... (טז) בית מדרש... (יז) בית מדרש... (יח) בית מדרש... (יט) בית מדרש... (כ) בית מדרש... (כא) בית מדרש... (כב) בית מדרש... (כג) בית מדרש... (כד) בית מדרש... (כה) בית מדרש... (כו) בית מדרש... (כז) בית מדרש... (כח) בית מדרש... (כט) בית מדרש... (ל) בית מדרש...

חזקת הבתים פרק שלישי בבא בתרא

נב.

עין משפט
גר מצוה

קבל מן הקטן. לא יחזיר לו שחיזר לו שגילה אורז עד שידגל יחזיר לו. ולקמן מפרש מאי שגילה: ואם מס. קטן יחזיר ליושבו: וכולן שאמרו. אפי' קטן: בשעת מיסוף. אורחא דמילתא נקט דלשקטן כריאץ אם רוצים להחזיר לבעלים יעלו שאלה מיד הנפקד יחזירו לבעליהן דמה להן לגלות הדבר: יעשה כפירושן. יחזיר הנפקד לאותו פלוני כפירושן: אלו: ה"ג ואם לאו יעשה פירוש לפירושן. כלומר ואם לא יעשה פירוש להרוג נפקד שהפקדון של אותו פלוני הוא אלא של בעלים שלהם הוא ומתוך כוונה אינם רוצים לומר שהוא של בעלים דלא לימחקו כגולגולת ונגדים יעשה הנפקד פירוש אחר לפירוש שיחזור לבעליהן של בעליו ולא לאותו פלוני וכי האי גוונא אמרין כסמך בהיה עובדא דביתיהו דרבה בר בר חנה. ויש מפרשים ואם לאו יעשה פירוש לפירושן כלומר אם לא פירש בשעת מיתה יעשה (ג) פירוש למה שהיה היו זכירין לפרש שיחזיר ואם מתו יחזיר לבעליהן ואם מת יחזיר לרבו דמיירי בשמת ולא פירש למי יחזיר וקאמר דיחזיר לבעלים ומרי וימיני למה לי. ואית ספרים דכחזו דכו וזאת דלמרי יעשה פירוש לפירוש כלומר לא יעשה כמה שפירשו הן אלא יחזיר לבעלים ולא יהיה דא"כ רב דלמרי אי מיימין לך כו' דלמרי כמאן לא דלמרי יעשה פירוש לפירוש עניינים אנור"ש דלמריין בעלמא (שיריין דף י"ז: ו) כיפי תלא ליה עניינים תלה בזווייט: דמראה. שם חסם אחיו על ג' ר' חיה דלמריין ומהן (טוהרין דף ה'). מר' חיה ואחיו ומנה ור' חיה כו': וכני כרסא. של מרמא ושל בני בתו: אי מסייגא לך. שלא

קבל מן הקטן יעשה לו שגילה. דמשנא לידו אימור מליאה אשכח ולכן הוה דקטן יעשה לו שגילה אבל מכל מקום למחלה אין מקבלין: ויודרה י' אבא שאם מת ע"ה אחיו להביא ראיה. אומר רש"א אין לומר משום דטענין לימתי דאי הוה אבוהון קיים הוה מייתי ראייה דלעיל (דף מ"ג). פריך (א) דלמי הוה אחי נטעמא דלבוהון אפי' הן נמי משמע דפשיטא ליה דכן אומן וכן אריס דלמו נטעמא דלבוהון דלפין להן חוקה ומאלי פשיטא לו כל כך הא לרבי יש חוקה לכן אריס אפי' שלאריס עלמו אין לו חוקה ומייהו י"ל דהתם (ב) מנן גולן פריך כלומר אפי' הן נמי הוה כנן גולן אבל ממי' אין לפרש כן דהא מנן (לעיל דף מ"ג). הא ממתת ירושה אין לרבי טענה הא חוקה עני ואמאי דלמא אם היה אביו קיים היה מביא עדים שלקחה אלא נראה דהא דוקא יוצאים על שמו דמומחא מילתא דלמי הן אלא נמיי הוה דקאמר רב עליו להביא ראיה דלא סמכין אמאי דיואלין על שמו דאם אימא דנפלו לו מביא אבי אמו הוה לו עדים בדבר אבל כגון דליכא למימר הכי סמכין אמאי דיואלין על שמו ונראה דרב מודה במאי דלפיק רבא זוגא דקרנלא מימימי ולרב פפא דפריך מינה נראה לו לדמותה לאותם ושטרות יוצאין על שמו: דברים

קבל מן הקטן יעשה לו שגילה ואם מת יחזיר ליושבו וכולן שאמרו בשעת מיתתן של פלוני הן יעשה כפירושן ואם לאו יעשה פירוש לפירושן דביתיהו דרבה בר בר חנה כי קא שכבה אמרה הני כיפי דמרתא ובני ברמא אתא לקמיה דרב א"ל אי מהימנא לך עשה כפירושיה ואי לא עשה פירוש לפירושיה ואיכא דאמרי הכי א"ל אי אמריא לך עשה כפירושיה ואי לא עשה פירוש לפירושיה: מן הקטן יעשה לו שגילה: (א) מאי שגילה רב חסדא אמר יספר תורה ורבה בר רב הונא אמר דיקלא דאבל מיניה תמרי: ולא לאב בנכסי הבן ולא לבן בנכסי האב: אמר רב יוסף אפילו חלקו (ב) רבא אמר חלקו לא אמר רב ירמיה מדפתי עבד רב פפי עוברא חלקו לא כרבא אמר רב נחמן בר יצחק אישתעי לי רב חייא מהורמו ארדשיד דאישתעי ליה רב אחא בר יעקב משמיה דרב נחמן בר יעקב חלקו לא והלכתא חלקו לא הניא נמי הכי וכן שחלק ואשתו שנתגרשה הרי הן כשאר כל אדם: איתמר אחד מן האחין שיהיה נושא על שמו ואמר שלי הם שנפלו לי מביא אבי אמר רב יעלי להביא ראיה ושמואל אמר על האחין להביא ראיה אמר שמואל מת על האחין להביא ראיה מתקיף לה רב פפא כלום מענינן להו ליחמי מידי דלא טען להו אבוהון והא ר' רבא אפי' זוגא דסרבלא וספרא דאגרתא מיתמי בלא ראיה בדברים העשויים להשאל ולהשכיר בדשלא

אבא שאם מת ע"ה אחיו להביא ראיה. אומר רש"א אין לומר משום דטענין לימתי דאי הוה אבוהון קיים הוה מייתי ראייה דלעיל (דף מ"ג). פריך (א) דלמי הוה אחי נטעמא דלבוהון אפי' הן נמי משמע דפשיטא ליה דכן אומן וכן אריס דלמו נטעמא דלבוהון דלפין להן חוקה ומאלי פשיטא לו כל כך הא לרבי יש חוקה לכן אריס אפי' שלאריס עלמו אין לו חוקה ומייהו י"ל דהתם (ב) מנן גולן פריך כלומר אפי' הן נמי הוה כנן גולן אבל ממי' אין לפרש כן דהא מנן (לעיל דף מ"ג). הא ממתת ירושה אין לרבי טענה הא חוקה עני ואמאי דלמא אם היה אביו קיים היה מביא עדים שלקחה אלא נראה דהא דוקא יוצאים על שמו דמומחא מילתא דלמי הן אלא נמיי הוה דקאמר רב עליו להביא ראיה דלא סמכין אמאי דיואלין על שמו דאם אימא דנפלו לו מביא אבי אמו הוה לו עדים בדבר אבל כגון דליכא למימר הכי סמכין אמאי דיואלין על שמו ונראה דרב מודה במאי דלפיק רבא זוגא דקרנלא מימימי ולרב פפא דפריך מינה נראה לו לדמותה לאותם ושטרות יוצאין על שמו: דברים

עכב לעמך: אי אמידא לך. אותם שהיא אומרת שהם שלהם אם עשירים הם ודאין להפקיד כיפי וזכר חפצים עשה כפירושיה והחזירם להם. אי נמי אי אמידא לך אשכח שיש לה אביבוס שנתנו לה ממון ע"מ שלא יבא לך חלקו ומתנה (ו) או שנתנת לקרוביה משלה עשה כפירושיה: ס"פ. ללמוד בו הרי פירות והקצן קיים: דאכלי מיניה. הקטן תמרי והקצן קיים. אבל בעסקא לא שמה יארע בה דבר תקלה ותאבד: אפי' חלקו. נתפרדו האב והבן שאין הבן סמוך על זולתו אביו ואין הבן (ז) בנכסי אביו כלום אפי' אין מחזיקין על זה זה דלא קפדי אהדי: חלקו לא. כלומר בחלקו לא מיירי מתני' אלא כיון דחלקו יש לכן חוקה זה על זה: הכי גרסינן עבד רב פפי עוברא חלקו לא. כלומר כרנא עשה דהיאך דחלקו לא דברה משנתנו אלא ודאי יש לכן חוקה: הכי גרסינן בפירוש רבינו עובדא חלקו לא. אחד מן האחין כיון גדול אחין לאחר מות האב: אונוס. שטרי מכירות לשון כחי וראשית אורי (בדאשית מט): ושטרות. של הלוואה: יוצאין על שמו. ששמו נכתבו שהוא לקח (ס) והלוה: שלי בן. ואין לחיי חלק בן שנפלו לי הממונות שהלתי וקניתי כהן קרקעות הללו מביא אבי אמה ואין אחי יורשים עמי. והלכן נקט אבי אמה דלמי מביא אבא כולן יורשין כשאו דבאחין מן האב עסקין שכולן יורשין ממון של אביהן ביחד ולא יעול זה יותר מזה והלכן מאין לו ממון זה לבדו אם לא ירשו ממנו ובגון שאינם בני אדם: עליו להביא ראיה. שהממון שלו אפי' שכתובין השטרות בשמו דכיון שהיה הוא לבדו נושא ונתן בנכסים שנכתבו על שמו וכדמפרש לקמיה (ע"ב) שאין חלוקין אפי' בעיסתן דכיון דלא נודע מעולם מאיזה זד יבא לו ממון בלא אחיו ורב חסדא ורבה בר בר חנה דכחזו דכו ושטרות אלא בזמנן האב ואינו יכול להוציא הממון מחזקת האב. ולקמן (שם) מפרש ראייה במאי: על האחין להביא ראיה. השטרות הללו מממון אביהן דלמאי דכחזו דכחזו כשטר סמכין והרי על שמו נכתבו. ואפי' דהלכתא כשמואל דיני (בכורות מט): בהא הלכתא כרב דתמיא לקמן (ע"ב) כווייה ורב חסדא ורבה בר בר חנה דכחזו דכו ושטרות אלא בזמנן האב ואינו יכול להוציא הממון מחזקת האב. ולקמן (שם) מפרש ראייה במאי: על האחין להביא ראיה. (דף ק"ג): אבא אריכא דלמריין מאן ריש סדרא בבבל אבא אריכא ודלמריין במסכת נדה (דף כ"ד): רב ארין דכורו היה והאי דקרי ליה רב כמו שקורין לר' יהודה הנשיא רבי בארן ישראל קרו ליה נמי בבבל רב וכן מלאמי כספר ערוך (ה) המוצא מרומא: שאם מס. ויש לו בנים יורשו על האחין להביא ראיה דכיון דמיא לאו בני אחיו ראייה יניהו ואין יודעין לחפש זכותן וגם השטר מוכיח (ו) שהיה ממון של אביהן על שגננו להביא ראיה. אבל כשהוא עמו קיים היה מטיל רב עליו להביא ראיה דאם אימא דשלו הוא ממון זה יכול לחפש ולמנוא ראייה ואם לא ימצא ראיה. מפקיף לה רב פפא. למאי דלמריין שמואל מדי לי אבא: כלום טענין לבו ליחמי כו'. בתמיה. אלו היה אביהן קיים היינו מחזיקין הממון ביד אחין עד שיביא ראיה שאינו שלהן ולפי שמת יפה כהן של יומיין ממנו ויפסידו אחין בתמיה. ואפי' דלמריין (לעיל דף מ"ג): טוענין לירש גבי חוקת ג' שנים שאפי' שלא דר בו אביו אלא יוס אחד וזה החוק ג' שנים אחרי כן הריא חוקה ואפי' דלבוהון לא מהניא ליה חוקת שלה שנים לומר לקוח הוא בדי אלא א"כ יש עמה טענה אמה מכתרו לי אמה נתמו לי בזמנא וגבי אלא שביניה קנאה מן המערער כמו שהיה הוא האב יכול לטעון ולפיק חוקה אפי' דלא טענו מידי אבל הכא האב לא מצי טעין לחאין שיביאו ראיה ואין הכי טענין כמקום היתומים כן: והא רבא אפי' כו'. קיומא דלמריין דרב פפא היא: זוגא דסרבלא. זוג ספריים של סורקין בגדים שגוזזין בהם הפרגלים: בלא ראיה. הבעלים שאם לאם עדים שהן שלהן הוציאו מן היתומים בלא ראיה ועדים שיעשו שהשאלו לאביהן של יתומים לפי שהן עשויין להשכיר שאלו אביון חלוקין הם בידי עמיה להביא ראיה אף היתומים עליהן להביא ראיה שלקחן אביהן מן הבעלים ויבין דלית להו ראיה החזירים רבא לבעלים ולא נאמר כיון שמת האב על הבעלים להביא ראיה: בדשלא

רב א מ"י מ"ו מ"ל פקטין ה"י יפכ"י מכלמט אפוס ה"ל נג סמך עשין ספ טועיפ ארע"ס מ"י פי ספ"י א ונכר אלפ"ס מה כ"מ ס"ד דף ט"ז: רב ב כ מ"י שם וסמך ספ טור אלפ"ס ע"ס: ר"ד ד ה מ"י מ"ד מכלמט נחל"ט ה"י א סמך עשין לו ופי' ספ טועיפ"ס ח"מ מ"י ספ:

רבינו גרשום

קבל פקדון מן הקטן. אין יכול להחזירו לו לפי שאין די לקטן אלא עשה לו ממון כמלתא ומיירי לו כשישלו: וכולן כן נשים ובעדים ובעדים שאמרו בשעת מיתתן של פלוני הן הפקדון יעשה כפירושן: יחזיר לאותו פלוני: ואם לא פירשו יעשה: (א) מי שהפקדון בידו פירוש לפירושן שהן היו צריכין לפרשי. ושל אשה יחזיר לכלל ושל עבד יחזיר לאדוני: וכן כפי עניינים: ודמא. של אשה פלוני: ובני ברחא. של חתן הרה: אי מהימנא לך. שלא נגבה מתוך כלום: אשה כפירושיה. וכן להם: אי אמידא לך. שאוהא שהיא מקריב עשרה וספקא אפיקת עשה כפירושיה: ואי לא עשה פירוש לפירושיה. ויהיה שלך: ספ תורה. כי היכי דלא מביא קרא: פשיקא ולא אבא בנכסי בן. בנכסי אבא הובא: ואפילו חלקו. שהאב חומס לצפון מה שקנה והבן חומס מה שקנה ושב והחזיק זה בשל זה לא הוה חוקה משום דאבא לבני רבא ורבא לבני אבא אחיו אחי הפירות זה לזה: רבא אמר חלקו לא אמרין דלא הוה חוקה דרבא הוה חוקה משום דרבא להביא ראיה שלא יא: כרבי: אבא. קרי לרב: על האחין להביא ראיה. שאין מוציא היתומים אלא בראיה: מתקיף לה רב פפא. וכי היכי טענין בשביל יחמי מאי דלא מצי אבוהון למטען. ואילו היה אבוהון קיים עליו היה להביא ראיה על האחין ואין הכי טענין ליחמי דלמריין דעל האחין להביא ראיה בשביל דאין יחמי: והא רבא אפי' זוגא דסרבלא מקטנין כפול ובני מיתמי: דדיני דברים העשויים להשאל ולהשכיר דאפי' דאמר לקוחות הן בידי משום דאילו הוה אבוהון קיים לא

קבל מן הקטן יעשה לו שגילה ואם מת יחזיר ליושבו וכולן שאמרו בשעת מיתתן של פלוני הן יעשה כפירושן ואם לאו יעשה פירוש לפירושן דביתיהו דרבה בר בר חנה כי קא שכבה אמרה הני כיפי דמרתא ובני ברמא אתא לקמיה דרב א"ל אי מהימנא לך עשה כפירושיה ואי לא עשה פירוש לפירושיה ואיכא דאמרי הכי א"ל אי אמריא לך עשה כפירושיה ואי לא עשה פירוש לפירושיה: מן הקטן יעשה לו שגילה: (א) מאי שגילה רב חסדא אמר יספר תורה ורבה בר רב הונא אמר דיקלא דאבל מיניה תמרי: ולא לאב בנכסי הבן ולא לבן בנכסי האב: אמר רב יוסף אפילו חלקו (ב) רבא אמר חלקו לא אמר רב ירמיה מדפתי עבד רב פפי עוברא חלקו לא כרבא אמר רב נחמן בר יצחק אישתעי לי רב חייא מהורמו ארדשיד דאישתעי ליה רב אחא בר יעקב משמיה דרב נחמן בר יעקב חלקו לא והלכתא חלקו לא הניא נמי הכי וכן שחלק ואשתו שנתגרשה הרי הן כשאר כל אדם: איתמר אחד מן האחין שיהיה נושא על שמו ואמר שלי הם שנפלו לי מביא אבי אמר רב יעלי להביא ראיה ושמואל אמר על האחין להביא ראיה אמר שמואל מת על האחין להביא ראיה מתקיף לה רב פפא כלום מענינן להו ליחמי מידי דלא טען להו אבוהון והא ר' רבא אפי' זוגא דסרבלא וספרא דאגרתא מיתמי בלא ראיה בדברים העשויים להשאל ולהשכיר בדשלא